

Slika sončnega zahoda v barvi denarja, obešena na svedrovec

✍ Simon Slejko

Pojavila se je herezija – novi, bleščeči se svedrovci v klasični smeri! Potem jih je beli vitez odstranil. Oboje je dvignilo veliko prahu. Diskurz dveh subjektov, dveh idej, ki si stojita nasproti na polih iste subkulture. Vsaj videti je tako. Vse je jasno. Na prvi pogled in skozi optiko ideologije. Vrtalec je slab. Čistilec je junak. Znana zgodba. Kritičnemu opazovalcu pač ne preostane nič drugega, kot da načne še bolj znano, dolgočasno in obrabljeno. Da sam splete pričakovani zaplet. Namreč ... danes junak ni nikoli brezmadežen in heretik nikoli skoz in skoz pokvarjen. Kje torej iskati njun, moj, svoj prav? Veliko bolj kot pogled na dogodek skozi vpogled v diskurz lahko laika pritegne pogled na dogodek z vidika objekta. Gore, stene, skale. Kaj je pravzaprav za skalo posilstvo? Svedrovci ali klini? Magnezija ali izklesani oprimki? Alpski slog ali ekspedicijsko obleganje? Brez trohice dvoma si upam trditi, da z vidika laika za goro prav nič in hkrati vse izmed naštetega. Gori je povsem vseeno. V primerjavi z dolžino našega življenja je brezčasna. Je alpinistični Bog. Prenese vse. In se na koncu tako ali tako vsega otrese. Gore ne pozna pomena začrtanih meja in omejitev smeri, ne razume ocen, direttissim, občutka varnosti svedrovcev in preostale posvetne navlake, s katero mlatimo drug po drugem in po Njej. Resnica je, da smo si vso to kramo omislili ljudje sami. Alpinisti. Nakopičila se je v številnih letih razvoja ideje. Da bi laže častili tisto, kar gora edino zna biti. Cilj. Zaradi tistega, kar osvojeni cilj daje. Slave. In zaradi tistega, kar se z osvojenim ciljem zgodi. Inflacije dosežka. Omejujemo se, da bi goro – kot cilj – lahko obdržali čim dlje. Na sodoben način. Napravljamo jo zahtevnejšo zato, da bi se vsaj nekateri izmed nas, ki so na tak ali drugačen način bolj podjetni in sposobnejši, lahko vedno znova povzpeli k božanstvu više od drugih. Bili prvi. Da bi lahko postali bolj Njeni. Ljubljenci Gore, maliki skupnosti. Ker množica pač potrebuje sveže junake.

Potrebuje svetlo luč vodnico. Brez nje za marsikoga ni identitete. Kot brez ovrednotenega dosežka ni tekmovanja. Kako izgubljeni pa bi se danes počutili v svetu brez tekmovanja? Ne vem sicer, kako je z vašimi občutki, ampak oprostite, mene ideja sodobnega alpinizma spominja na nekaj zatohlega, hierarhičnega, umazanega od denarja. Na ideologijo. Na totalitarizem. Na družbo, v kateri je izbrancem prave vere dovoljeno vse. V kateri glasu skupnosti ni in tudi če bi bil, bi lahko šepetal samo še tišino. Na sistem, v katerem si lahko kdor koli izmed tistih, ki so na čelu krdele, brez škode kadar koli privoščijo, da govori tudi v mojem imenu in da namesto mene ve, kaj je zame dobro. Bog mi pomagaj, vendar to, kar gledam danes, po večini ni alpinizem, kot si ga naivno in romantično predstavljam. Preveč ga regulira denar. Redki so alpinisti, ki danes še zmorejo pokazati, da ideja alpinizma diši predvsem po pustolovščini in da je njen edini motiv doživetje. Da za opravljenim dejanjem tiči filozofija. Filozofija, ki je dovolj zrela, da se zna nasloniti na klasične, obče vrednote, in hkrati dovolj nepreračunljiva, da občasno preseneti.

Zaman iščem, kje na tej prehojeni poti se je izgubil Jugov nietzschejanski nadčlovek s cilji, ki so presegali njegove zmožnosti. Kje tovarštvo in odkrivalski duh Skalašev. In kje pogum in svojeglavost Herleta – ali pa je bil Vršnik? – ki je zavrtal in zabil v skalo tisti Klin. Klin, ki že takrat ni pomenil nič drugega kot to, kar svedrovci pomenijo danes. Mejo poguma posameznika.

In kaj že je narobe s svedrovci?

Ker tako meni kdo? ●

Popolno očiščenje v Koglu

Minifilm o temi izbijanja svedrovcev

✍ in 📷 Andrej Pečjak

Ideja o komičnem filmčku se je oblikovala počasi, poglaviti povod za to, da smo si vzeli čas in se lotili snemanja, pa so bile večne skrajno resne in polemične razprave o popolnoma nebitvenih stvareh na spletnem portalu Gore ... ljudje.

Malo zabave ne škodi ...

Nekateri imajo res preveč časa in se jim ljubi prepirati in reševati »naravo« ali pa »čistost alpinizma« pred tako obrobniimi zadevami, kot je cigaretni ogorek v neki steni. Ko je skupinica plezalcev prestopila od teoretiziranja k praktičnemu dejanju odstranjevanja svedrovcev v Zupanovi smeri v Koglu, pa smo se odločili, da s komedijo prikažemo, kam nas vodi tak način reševanja problemčkov slovenskega alpinizma (temu bi težko rekli problemi). Zdelo se nam je tudi, da je v alpinizmu preveč resnosti, včasih že kar tragičnosti, in da nam zelo manjka smeha in humorja. Saj je baje tudi Čopov Joža z veseljem razdrl kakšno šalo, kadar so stvari postale preveč napete ...

Odločitev za snemanje je bila sprejeta tako rekoč čez noč, saj smo hoteli, da bi bila debata o odstranjevanju svedrovcev še sveža, ekipa pa je bila sestavljena čisto na hitro po načelu »kam bi pa ti jutri šel plezat«, v taki sestavi nismo še nikoli plezali ali snemali skupaj. Tudi tega ne vem, kako se je zgodilo, da sem postal glavni igralec, saj dotlej nisem še nikoli igral, še v dramski krožek v osnovni šoli me niso hoteli sprejeti. Scenarija si tako nismo

pripravili, ampak je vse teklo spontano in v vlogo »klasika« sem se res vživel. Najbrž zato, ker sem v bistvu bolj »klasik sodobnik« in tudi smeri raje opremim s klini, kot da bi vrtal. Edini svedrovci, ki sem jih zavrtal z vrtalnikom, so bili tisti v domačih plezališčih, pa še to delo bi raje prepustil komu drugemu. Tako smo se, čeprav so nas zagrnili oblaki in smo tovorili precejšnjo težo, ves čas nesmrtno zabavali, ko smo si izmišljali nove ideje in pripombe. Pri spustu po Virensovi smeri me je malo zaneslo, da sem začel preveč udrihati po svedrovcu in če me ne bi Nejc ustavil, bi ga najbrž kar izbil ...

Sicer ni nihče izmed nas niti kakšen poseben ljubitelj niti nasprotnik svedrovcev in o tem niti nimamo povsem enakega mnenja. Smo pa vsi zelo veseli, če v steni najdemo navrtano stojišče nad kakšno drobljivo polico, v

Če me ne bi Nejc ustavil, bi ga najbrž kar izbil ...

📷 Anže Čoki

katero se klinov skoraj ne da zabiti ali pa nič ne držijo. Tudi to je treba priznati, da v nekaterih lepih smereh ne bi mogli plezati, če ne bi bile navrtane (kakšne platke, kjer se drugačnega varovanja ne da namestiti). Najbrž pa bi bil potreben dogovor o svedrovcih v gorah na ravni